

rozhodnutí, jež ruší rozhodnutí zemské správy politické, kterým byly námitky stěžovatelky s poukazem na § 75, odst. 3. pens. zák. odmítnuty jako nepřipustné, zrušiti dle §u 6 zákona o správním soudě. Bude věcí žalovaného úřadu, aby, posuzuje námitky stěžovatelky i jako námitky dle §u 75 pens. zák. podané, rozhodl znovu o jejím odvolání.

Posuzuje námitky stěžovatelčiny s hlediska §u 35, 2. odst. ex. ř. potvrdil žalovaný úřad rozhodnutí zemské správy politické, kterým i s tohoto hlediska byly námitky jako nepřipustné odmítnuty, což by nasvědčovalo tomu, že i žalovaný úřad námitky ty považoval za nepřipustné.

Avšak tomu odperuje motivace výroku, z níž je patrné, že úřad námitky ty zamítl z důvodů věcných, ježto má za to, že stěžovatelka — jak praví se v naříkaném rozhodnutí — „skutečností rozhodných pro uplatňování opozičních námitek podle §u 35 odst. 2 exekučního řádu neprokázala.“ Má proto Nejvyšší správní soud za to, že žalovaný úřad nechtěl potvrditi výrok, jímž se námitky ony odmítají jako nepřipustné, nýbrž že meritorně zabýval se otázkou, zda to, co stěžovatelka ve svém podání ze 4. března 1924 jako námitky dle §u 35 ex. řádu uvedla, může založiti její nárok, aby od exekuce bylo upuštěno čili nic, a že dospěl k tomu, že námitky ty nároku takového nezakládají. Stížnost také obírá se meritem otázky této, uvádějíc, že zemská úřadovna I. oběžníkem ze dne 29. února 1920, tedy již po té, kdy vymáhané premie mohly býti vymáhány (jde o premie za dobu od 1. ledna 1919 do 31. května 1919), prohlásila, že premie ty na stěžovatelce žádati nebude.

Na tuto námitku, vznesenou již v administrativním řízení, odpovídá žalovaný úřad vlastně jen slovy „skutečností rozhodných pro uplatnění opozičních námitek podle §u 35 odst. 2 exekučního řádu stěžovatelé neprokázali.“ Z toho tak kusého odůvodnění není naprosto zřejmo, z jakého právního názoru žalovaný úřad po této stránce vycházel. Odůvodnění to připouští různé výklady: buď vycházel úřad z právního názoru, že rozhodujícím je datum výkazu nedoplatek, nebo snad datum potvrzení jeho vykonatelnosti okresní správou politickou, a proto shledal, že onen oběžník nemůže úspěšně býti namítán, ježto nese datum pozdější, nebo měl za to, že oběžník onen neměl toho významu, jaký přikládá mu stížnost. Dle názoru Nejvyššího správního soudu bylo věcí žalovaného úřadu udati důvody, proč má za to, že stěžovatelé skutečností rozhodných pro uplatnění námitek dle §u 35 exekučního řádu neprokázali, když stěžovatelé již v administrativním řízení stáli na stanovisku, že oním oběžníkem bylo jim přislíbeno, že příspěvky splatné a vykonatelné nebudou vymáhány. Tento nedostatek bližšího odůvodnění brání Nejvyššímu správnímu soudu, aby naříkaný výrok co do zákonnosti jeho přezkoumal, a bylo jej proto dle § 6 zákona o správním soudě zrušiti.

(Nález ze dne 11. dubna 1927, č. 7545/27.)

Konají prodávачky v cukrárně převážně kupecké práce? Naříkaným rozhodnutím vyslovilo se ministerstvo soc. péče v pořadí instancí, že Marie Franzová a Marie Klementová ve svém zaměstnání u stěžovatele podléhaly z těchto důvodů dle zákona ze dne 5. února 1920 č. 89 Sb. z. a n. pensijnímu pojištění, neboť: „Obě byly zaměstnány prodáváním cukrářských výrobků a dále připravováním zboží k prodeji, jako plněním různého pečiva, děláním šlehané smetany a pod. K uvedeným pracím jest zapotřebí určitého výcviku, pohotovosti a určitých znalostí, neboť prodáváno bylo zboží různého druhu, různých cen a jakostí a dlužno tedy práce ty hodnotiti jako práce kupecké, které zakládají podle § 1 odst. 2 lit. b) pens. zákona, pojistnou povinnost. Okolnost, že vedle prodávání zboží konaly imenované též různé práce za účelem přípravy zboží k prodeji, jest nerozhodnou, neboť dle výsledku provedeného šetření nutno souditi, že účelem zaměstnání jich bylo prodávání zboží; vykonávání různých prací přípravných bylo pouze doplňkem této jejich hlavní činnosti.“

O stížnosti uvážil Nejvyšší správní soud toto:

Žalovaný úřad opřel svůj výrok stran pojistné pensijní povinnosti Marie Franzové a Marie Klementové o § 1 odst. 2 lit. b) zák. ze dne 5. února 1920 č. 89 Sb. z. a n., hodnotiv činnost jejich jako kupecké služby ve smyslu zákona o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910 č. 20 ř. z. Stížnost tvrdí naproti tomu, že šlo vesměs o úkony, jichž vykonatelé se nepovažují za obchodní pomocníky podle zákona č. 20/1910, totiž o podřízené práce, jaké má na mysli § 1 odst. 2 tohoto zákona.

Nejvyšší správní soud vykládaje pojem služby kupecké vyslovil již v nálezu ze dne 14. listopadu 1924 č. 19869/24, Boh. č. 4112/adm., že službou kupeckou podle zákona o obchodních pomocnících rozuměti je ony služby, jež vyžadují určitého výcviku, určité znalosti a pohotovosti, tedy toho, čemu v mluvě obchodní říká se kupecká zdatnost. V témž nálezu vysloveno, že ne každý živnostenský odbyt zboží je službou kupeckou, nýbrž že jí je pouze ten, jenž vyžaduje svrchu uvedené kupecké zdatnosti. Zda činnost toho kterého zaměstnance, jenž zboží prodává, oné kupecké zdatnosti vyžaduje či nikoli, je v každém konkrétním případě skutkovou otázkou, jejíž zodpovězení závisí na různých okolnostech faktických, jež nutno v jednotlivém případě vyšetřiti a zjištěti.

Na názorech v nálezu tom vyslovených setrval Nejvyšší správní soud i v tomto případě.

I žalovaný úřad vychází z právního názoru právě uvedeného a stížnost stanovisko to sdílí. Tvrdí jen, že práce, jež jmenované konaly, kupecké zdatnosti naprosto nevyžadovaly.

Výsledky šetření dokazují, že Franzová a Klementová vedle prodeje zboží a přípravy jeho byly zaměstnány i pracemi jinými, nepochybně podřízenými (mytím a oprašováním obchodní místnosti, mytím nádobí a pod.). Vycházel-li žalovaný úřad ze zjištění, že zaměstnány byly jen prodejem a přípravou zboží, je zjištění to v rozporu se spisy.

Stěžovatel tvrdil dále již v řízení, že největší část pracovní doby Franzové a Klementové vyčerpávala se pracemi jinými než prodáváním, totiž uklízením, mytím nádobí a přípravou cukrovinek.

Obě jmenované vypověděly, že v létě byly asi polovicí, v zimě asi jednou třetinou pracovní doby zaměstnány prodáváním. Byl tu tedy mezi výpověďmi určitý rozpor, a uvedl-li žalovaný úřad, že dle výsledku šetření nutno souditi, že účelem zaměstnání obou jmenovaných bylo prodávání zboží a že vykonávání různých prací přípravných bylo pouze doplňkem této jejich hlavní činnosti, nemá zjištění to ve spisech dostatečné opory.

Dále je zřejmo, že v administrativním řízení nebyl vyšetřen rozsah obchodu stěžovatelova, zejména bylo-li v něm prodáváno skutečně zboží různého druhu, různých cen a různé jakosti v míře takové, aby mohlo býti usuzováno, že prodej jeho vyžaduje určitého výcviku, pohotovosti a znalostí. Vyšetřování toho bylo potřebí, když osoby v řízení slyšené souhlasně to popřely a nelze všeobecně tvrditi, že by v cukrářských závodech, každý, kdo při prodeji se účastní, pravidelně oné kupecké zdatnosti kupeckého pomocníka charakterisující měl potřebí.

Vady ty — totiž i rozpor se spisy i neúplnost vyšetření skutkové podstaty — jsou vadami podstatnými, jež brání Nejvyššímu správnímu soudu přezkoumati zákonnost naříkaného rozhodnutí. Neboť teprve po vyšetření rozsahu a způsobu cukrářské živnosti stěžovatelovy mohl si žalovaný úřad získati podklad pro závěr, že k prodeji v jeho živnosti potřebovaly prodavačky jeho oněch vlastností, jež lze nazvati kupeckou zdatností a teprve srovnáním v s e c h ostatních jimi konaných prací s činností prodavačskou bylo možno zjištěti, zda skutečně byla tato (pokud na základě doplněného šetření bude jí lze jako kupeckou hodnotiti) jejich činností hlavní a ostatní zřejmě podřízené práce jen činností vedlejší, zda tedy konaly práce převážně kupecké, což je rozhodným pro otázku jejich pensijní povinnosti.

Bylo proto naříkané rozhodnutí zrušiti pro vady řízení.

(Nález ze dne 3. června 1927, č. 12077/27.)